

Eindeloos wandelen zonder te verdwalen

Wandelaar in duinlandschap met waterwinkanalen
Foto: Coen Blom

Wijds en uitgestrekt, beschut en bosrijk, de Amsterdamse Waterleidingduinen hebben het allemaal. En ruim 3400 hectaren groot. Wandelmogelijkheden te over dus. Lang en kort, over de paden of struinend door het struweel. In dit gebied mag je haast overal en altijd buiten de paden. Nog geen kilometer verwijderd van de vier hoofdingangen is het er altijd rustig. In welk jaargetijde en op welk uur je ook gaat.

Tekst: Annelies Boutellier

Ingang Panneland in Vogelenzang

Vogelenzangseduinweg 2
(Connexxion lijn 9)

Ingang Oase in Vogelenzang

Eerste Leijweg 2
(Connexxion lijn 9)

Ingang Zandvoortselaan in Zandvoort

Zandvoortselaan 130
(Connexxion lijn 80)

Ingang De Zilk in De Zilk

Joppeweg 1 (Arriva lijn 157)

Dagkaart € 1,50

Jaarkaart € 10,-

Parkeren € 2,- per dag

Mijn man en ik wandelen hier al jaren. Vanaf ingang Zandvoortselaan, Oase of Panneland maken we urenlange tochten. Meestal in het noordelijke deel van dit grote duingebied. Daar waar je overal water tegenkomt, stromend door de aan- en afvoerkanalen, geulen en poelen. In de winter vol met wintergasten, vogels uit het hoge noorden die in ons milde klimaat komen overwinteren. Dat maakt dit duingebied wel heel speciaal. We kennen dit deel van de AWD inmiddels op ons duimpje. Dat denken we tenminste. Doordat we sinds kort graag op pad gaan aan de hand van één van de wandelingen die te vinden zijn op de site van Waternet, merken we dat dat idee niet helemaal klopt. Op deze site www.awd.waternet.nl/wandelroutes zijn een twintigtal wandelroutes te vinden. Stuk voor

stuk met handige routebeschrijving en kaartje. Vandaag, een koude en heldere zaterdagmorgen in november, besluiten we de wandeling 'Van Rijnwater tot rein water' te lopen. Deze wandeling is tien of vijftien kilometer lang en start bij ingang De Oase/Oranjekom. Het lijkt me een toepaselijke wandeling voor dit artikel. Het proces van de zuivering van water staat centraal, maar er wordt ook veel natuurschoon beloofd. Beide kloppen: je volgt inderdaad met deze wandeling de gehele loop van het water door de duinen en je loopt door heel afwisselende natuur.

Ingrediënten van de wandeling

De routebeschrijving is helder en precies en brengt ons zonder problemen van het begin tot het einde. Er is veel

te zien en te beleven onderweg. Te beginnen bij de start, waar je meteen na de ingang rechts de grote Oranjekom ziet. Dus de eerste stop is: welke vogels zwemmen er rond? We zien verschillende eenden met daartussen een grote zaagbek, de eerste wintergast.

In het begin van de tocht vallen ons vooral de bomen op, duidelijk de vegetatie van het binnenduin. De solitaire sterke oude duineiken roepen onze bewondering op. Alleen zij overleven hier. Verrassend om te zien dat de ene boom al helemaal kaal is, terwijl zijn buurman nog vol in het okergele blad zit. Ra,ra, hoe kan dat?

Hoewel ik me had voorgenomen te zwijgen over het grote aantal herten en de desastreuze gevolgen daarvan voor het landschap, kan ik niet ontkennen dat ik hier de herten weer even in mijn hart sluit. Het is een plaatje!

Onverharde paden

De route doet helemaal wat het belooft: we lopen veel over onverharde paden en smalle sporen. Na drie kwartier komen we bij het Eiland van Rolvers. Dit is een oud cultuurhistorisch duingebiedje zonder paden, vernoemd naar de boerenfamilie die daar het laatst gewoond heeft. Het is pas sinds een aantal jaren toegankelijk voor bezoekers. Via een overstapje klimmen we over een afrastering en komen we in dit behoorlijk ruige stukje. Kleine kronkelpadjes leiden ons langs een

Grote zaagbekken
Foto: René van Rossum

paar bijna dichtgegroeide poeltjes. Het is hier echt stil en we boffen enorm, want bij een van de poeltjes laat de ijsvogel zich zien!

Infiltratiegebied

We passeren het Groot Zwartevelde (ook zo'n pracht deel van dit gebied) en komen dan bij het echte infiltratiegebied. Dit is het enige deel van de Amsterdamse Waterleidingduinen waar de wandelaar niet van het pad af mag. Hier zien we infiltratiemeren met machtige rietkragen. Hier vindt de infiltratie en drainage van het Rijnwater plaats door het duinzand en waterdoorlatende pijpen onder de grond. Het is duidelijk dat we dichtbij zee zijn. De grote bomen zijn verdwenen.

Een enkele eenzame, door de westenwind getekende, meidoorn of kardinaalsmuts probeert zich staande te houden. Wat is de ruimte hier indrukwekkend. Zij laat zich telkens vangen in prachtige uitzichten en doorkijkjes. Vandaag bekroond met prachtige luchten en licht dat het water doet schitteren.

Bunkers en vogelkijkhut

Het blijft een afwisselende tocht met allerlei vage paadjes en voortdurend water aan de linker- of rechterhand. De route is goed te volgen. Vóór ons vliegt een groene specht op. We passeren een tweetal bunkers, gebouwd in het begin van de oorlog voor bescherming van kunstwerken uit diverse musea.

Natuurlijk nemen we nog even de afslag naar de vogelkijkhut om in het Sprenkelkanaal enkele krakeenden, dodaarzen en de eerste wintertalingen van dit jaar te bewonderen.

Nog even door het mulle zand en dan ligt het bezoekerscentrum voor ons en komen we na een kleine vier uur wandelen via een houten vlonderpad moe, maar erg voldaan terug bij het beginpunt. En inderdaad, hoewel we dit duingebied goed kennen, kwamen we een aantal keren op plekken waar we nog nooit geweest waren! •

Annelies Boutellier is redacteur van DUIN

De besproken wandelroute.
Kaartje: mooisteroutes.nl

